

Ο Πάνος και η ανάβαση

Ο Πάνος πάντα πίστευε ότι μερικοί άνθρωποι γεννιούνται με ταλέντο σε ορισμένα πράγματα. Ο καλύτερός του φίλος, ο Βασίλης, δε μελετούσε ποτέ μαθηματικά, αλλά πάντα έπαιρνε άριστα. Η Κατερίνα μπορούσε να τρέχει σαν τον άνεμο και να κερδίζει αγώνες χωρίς να ιδρώνει. Και ο Πάνος; Πίστευε ότι απλά δεν ήταν φτιαγμένος για την επιτυχία. Αυτό ήταν μέχρι την ημέρα της Έκθεσης Επιστημών.

Όλοι οι μαθητές του Λυκείου Βαλταδωρίου έπρεπε να υποβάλουν ένα έργο. Ήταν υποχρεωτικό. Ο Πάνος δεν ήταν ενθουσιασμένος. Ποτέ δεν τα πήγαινε καλά στα μαθήματα των φυσικών επιστημών. Φαινόταν πως ό,τι και να έκανε, πάντα κάτι πήγαινε στραβά. Έτσι, αποφάσισε να μην προσπαθήσει πολύ. Έφτιαξε αδέξια ένα μοντέλο ηφαιστείου όπως είχε δει σε ένα διαδικτυακό σεμινάριο, έριξε μέσα ξύδι και μαγειρική σόδα και σκέφτηκε πως ήταν έτοιμο.

Την ημέρα της έκθεσης, ο Πάνος μετέφερε το έργο του στο γυμναστήριο και το έβαλε πάνω στο τραπέζι. Γύρω του, οι άλλοι μαθητές έσπευσαν με ενθουσιασμό, στήνοντας τις εκθέσεις τους. Η Κατερίνα είχε φτιάξει μια μικροσκοπική ανεμογεννήτρια που μπορούσε να τροφοδοτήσει μια λάμπα. Ο Βασίλης είχε κατασκευάσει ένα σύστημα φιλτραρίσματος νερού χρησιμοποιώντας κάρβουνο και άμμο. Ο Πάνος ένιωσε το στομάχι του να σφίγγεται. Το ηφαίστειό του έμοιαζε με χειροτεχνία νηπιαγωγείου.

Όταν ήρθαν οι κριτές, του έκαναν ερωτήσεις που δεν ήξερε πώς να απαντήσει. « Τι προκαλεί τη χημική αντίδραση;» ρώτησε ένας.

«Ε... μαγειρική σόδα και ξύδι;» μουρμούρισε ο Πάνος. Χαμογέλασαν ευγενικά και προχώρησαν.

Στο τέλος της ημέρας, ανακοινώθηκαν οι νικητές. Ο Βασίλης κέρδισε την πρώτη θέση. Η Κατερίνα πήρε τη δεύτερη. Για τον Πάνο δεν είπε κανείς τίποτα.

Εκείνο το βράδυ, ο Πάνος κάθισε στην καρέκλα του στο δείπνο, τσιμπώντας τα μακαρόνια του.

«Τι συμβαίνει, μικρέ;» ρώτησε ο μπαμπάς του.

«Απλά δεν είμαι καλός στα μαθηματικά», μουρμούρισε ο Πάνος.

Ο πατέρας του σήκωσε ένα φρύδι. «Συνέβη κάτι;»

Ο Πάνος του είπε για την έκθεση, τους κριτές, τα καταπληκτικά έργα των άλλων παιδιών. Ο πατέρας του τον άκουσε και μετά είπε: «Ξέρεις, Πάνο, το να αποτυγχάνεις σε κάτι δεν σημαίνει ότι δεν είσαι καλός σε αυτό. Σημαίνει απλά ότι δεν το έχεις καταλάβει ακόμα».

Ο Πάνος κοίταξε μπερδεμένος. «Τι εννοείς;»

«Σκέψου τη μάθηση σαν να είναι αναρρίχηση σε βουνό», είπε ο πατέρας του. «Μερικοί άνθρωποι έχουν ήδη φτάσει στα μισά του δρόμου επειδή έχουν κάνει εξάσκηση ή ίσως χρησιμοποιούν καλύτερο εξοπλισμό. Αλλά όλοι αναρριχούνται. Αν σταματήσεις στη βάση και πεις «Δεν μπορώ να το κάνω», δε θα μάθεις ποτέ τι υπάρχει εκεί πάνω. Αλλά αν πεις, «Δεν μπορώ να το κάνω ακόμα», και συνεχίσεις, μπορεί να εκπλήξεις τον εαυτό σου». Ο Πάνος το σκέφτηκε για λίγο.

Την επόμενη εβδομάδα στο σχολείο, η καθηγήτρια φυσικών επιστημών, η κυρία Αγγέλου, τους έδωσε τις βαθμολογίες τους. Ο Πάνος είχε τον χαμηλότερο βαθμό στην τάξη. Αλλά αυτή τη φορά, αντί να κρύψει το χαρτί από απογοήτευση, σήκωσε το χέρι του.

«Κυρία Αγγέλου; Μπορώ να ξαναδοκιμάσω;»

Η τάξη γύρισε να τον κοιτάξει. Η κυρία Αγγέλου χαμογέλασε.

«Φυσικά και μπορείς», είπε. «Αυτό ακριβώς είναι το νόημα της μάθησης».

Ο Πάνος αποφάσισε ότι αυτή τη φορά ήθελε να κάνει κάτι πραγματικό, κάτι που τον ενδιέφερε. Πάντα τον ενδιέφερε το πώς λειτουργούν τα βιντεοπαιχνίδια. Έτσι, ρώτησε αν μπορούσε να δημιουργήσει ένα βασικό παιχνίδι υπολογιστή χρησιμοποιώντας κώδικα. Η κυρία Αγγέλου εξεπλάγη, αλλά τον υποστήριξε. Τον έφερε σε επαφή με έναν μεγαλύτερο μαθητή, τον Έκτορα, που αγαπούσε τον κώδικα.

Οι πρώτες εβδομάδες ήταν δύσκολες. Ο Πάνος έπρεπε να μάθει μια εντελώς νέα γλώσσα, την Python. Οι πρώτες του προσπάθειες δεν έφεραν καν αποτέλεσμα. Μια έκδοση του παιχνιδιού του είχε έναν χαρακτήρα που έτρεχε προς τα πίσω και εξαφανιζόταν από την οθόνη. Μια άλλη είχε ένα σφάλμα που έκανε το παιχνίδι να «κολλάει» αν πατούσες το πλήκτρο του διαστήματος.

«Απλά δεν είμαι φτιαγμένος για αυτό», παραπονέθηκε ο Πάνος μετά από μια ιδιαίτερα απογοητευτική συνεδρία.

Ο Έκτορας κούνησε το κεφάλι. «Μαθαίνεις. Κάθε σφάλμα που διορθώνεις σημαίνει ότι καταλαβαίνεις περισσότερα από ό,τι χθες. Αυτό είναι που έχει σημασία».

Ο Πάνος συνέχισε. Τον επόμενο μήνα, έμενε μετά το σχολείο, παρακολουθούσε διαδικτυακά μαθήματα και κρατούσε ημερολόγιο με όλα όσα μάθαινε. Άρχισε μάλιστα να βοηθάει και άλλους μαθητές που είχαν δυσκολίες με βασικά προβλήματα προγραμματισμού. Η αυτοπεποίθησή του αυξανόταν με κάθε λάθος που διόρθωνε. Τελικά, ολοκλήρωσε ένα απλό παιχνίδι στο οποίο ο παίκτης έπρεπε να βοηθήσει ένα ρομπότ να συλλέξει ενεργειακά κύτταρα, αποφεύγοντας τα εμπόδια. Ήταν μικρό, αλλά λειτουργούσε. Και το είχε φτιάξει ο ίδιος.

Η κυρία Αγγέλου του έδωσε ένα πιστοποιητικό για την επιμονή του. Αλλά το πιο σημαντικό ήταν ότι ο Πάνος ένιωθε περήφανος. Όχι επειδή είχε πετύχει αμέσως, αλλά επειδή είχε αποτύχει, είχε μάθει και είχε εξελιχθεί.

Όταν έφτασε η ημέρα της παρουσίασης στο τέλος του έτους, ο Πάνος στάθηκε μπροστά στους γονείς, τους δασκάλους και τους μαθητές. Έδειξε το παιχνίδι του στον προβολέα και μίλησε για όλα τα λάθη που είχε κάνει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

«Πίστευα ότι δεν ήμουν καλός στα μαθηματικά», είπε στο ακροατήριο. «Αλλά αυτό που έμαθα είναι ότι το να είσαι καλός σε κάτι δε σημαίνει ότι δεν αποτυγχάνεις ποτέ. Σημαίνει ότι συνεχίζεις ακόμα και όταν αποτυγχάνεις».

Ακολουθήσε σιωπή. Μετά, χειροκροτήματα. Στη συνέχεια, ο Βασίλης τον πλησίασε. «Ήταν φοβερό», του είπε. «Εγώ δεν θα μπορούσα ποτέ να το κάνω αυτό».

Ο Πάνος χαμογέλασε. «Ίσως όχι ακόμα».

Λίγες εβδομάδες αργότερα, ο Πάνος και ο πατέρας του πήγαν για πεζοπορία σε ένα κοντινό μονοπάτι. Όταν έφτασαν στην κορυφή, ο Πάνος κοίταξε την κοιλάδα.

«Είναι μεγάλη ανάβαση», είπε.

«Αλλά αξίζει τον κόπο», απάντησε ο πατέρας του.

Ο Πάνος κούνησε το κεφάλι. Είχε μάθει ότι η επιτυχία δεν είναι ένα δώρο με το οποίο γεννιέσαι, αλλά ένας δρόμος που περπατάς, ένα βήμα τη φορά. Και μερικές φορές, τα πιο σημαντικά βήματα είναι αυτά που κάνεις μετά από μια πτώση.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Iéargas

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.